

Standardy Ochrony Małoletnich w Uczniowskim Klubie Sportowym „Tornado Jarocin” w Jarocinie

UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY
„TORNADO JAROCIN”
ul. Wrocławska 168
63-200 Jarocin
tel. 667 321 524
NIP 6172214670, Regon: 381444888

wersja skrócona

.....
(pieczęć klubu)

Standardy Ochrony Małoletnich w UKS „Tornado Jarocin”

Podstawy prawne:

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 oraz 535)*
2. *Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. poz. 1870)*
3. *Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 1606)*
4. *Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.)*
5. *Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (t. j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900)*
6. *Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t. j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1781)*
7. *Konwencja o prawach dziecka (Dz.U.1991 nr 120 poz. 526)*
8. *Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. 2012 poz. 1169)*

Opracowanie:

Obowiązują od dnia 01 sierpnia 2024 roku

Rozdział 1

Informacje ogólne

1. WPROWADZENIE

Nowelizacja Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (Dz.U. poz. 1606) określiła warunki skutecznej ochrony małoletnich przed różnymi formami przemocy. Wprowadzone zmiany wskazują na potrzebę opracowania jasnych i spójnych standardów postępowania w sytuacjach podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletnich.

„Standardy ochrony małoletnich” są jednym z elementów systemowego rozwiązania ochrony małoletnich przed krzywdzeniem i stanowią formę zabezpieczenia ich praw.

Należy je traktować jako jedno z narzędzi wzmacniających i ułatwiających skuteczniejszą ochronę uczniów /wychowanków przed krzywdzeniem.

W konstruowaniu „Standardów ochrony małoletnich” przyjęto następujące założenia:

- w klubie nie są zatrudniane osoby mogące zagrażać bezpieczeństwu małoletnich,
- wszyscy zatrudnieni potrafią zdiagnozować symptomy krzywdzenia małoletniego oraz podejmować interwencje w przypadku podejrzenia, że małoletni jest ofiarą przemocy w klubie lub przemocy domowej,
- podejmowane w klubie postępowania nie mogą naruszać praw dziecka, praw człowieka oraz bezpieczeństwa danych osobowych,
- małoletni wiedzą, jak unikać zagrożeń w kontaktach z dorosłymi i rówieśnikami,
- małoletni wiedzą, do kogo zwracać się o pomoc w sytuacjach dla nich trudnych i czynią to mając świadomość skuteczności podejmowanych w klubie działań,
- rodzice poszerzają wiedzę i umiejętności o metodach wychowania dziecka bez stosowania przemocy oraz potrafią je uczyć zasad bezpieczeństwa.

Ponadto przyjęto, że:

- prowadzone w klubie postępowanie na wypadek krzywdzenia lub podejrzenia krzywdzenia małoletnich jest zorganizowane w sposób zapewniający im skuteczną ochronę,
działania podejmowane w ramach ochrony małoletnich przed krzywdzeniem są dokumentowane oraz monitorowane i poddawane okresowej weryfikacji przy udziale wszystkich zainteresowanych podmiotów.

Uwzględniając powyższe założenia niniejszy dokument określa zatem standardy ochrony małoletnich, stanowiące zbiór zasad i procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia ich bezpieczeństwa. Jego najważniejszym celem jest ochrona małoletnich przed różnymi formami przemocy oraz budowanie bezpiecznego i przyjaznego środowiska w klubie.

2. SŁOWNICZEK POJĘĆ

Ilekróć w dokumencie „Standardy ochrony małoletnich” jest mowa o:

- 1) **małoletnim /uczestniku małoletnim** – należy przez to rozumieć każdą osobę ćwiczącą w naszym klubie do ukończenia 18 roku życia;
- 2) **Klubie** – należy przez to rozumieć klub, w którym ćwiczymy, trenujemy, czyli UKS „Tornado”
- 3) **Zarządzie , Zarządzie Klubu** – należy rozumieć osoby (najczęściej trenerzy/instruktorzy), którzy podejmują ważne decyzje związane z klubem;
- 4) **Członku Zarządu** – należy rozumieć każdą pojedynczą osobę, wybraną do Zarządu;
- 5) **Trenerze/Instruktorze** – należy rozumieć przez to, że są to nasi nauczyciele sztuki walki, instruktorzy innych dyscyplin i prowadzą oni treningi za zgodą Zarządu naszego Klubu.
- 6) **Uczestniku** – należy przez to rozumieć, każdego, kto ćwiczy w naszym klubie, po wcześniejszym podpisaniu deklaracji;
- 7) **Rodzicu** – należy przez to rozumieć przedstawiciela ustawowego małoletniego uczestnika pozostającego pod ich władzą rodzicielską. Jeżeli dziecko pozostaje pod władzą rodzicielską obojga rodziców, każde z nich może działać samodzielnie jako przedstawiciel ustawy dziecka;
- 8) **Opiekunie prawnym małoletniego uczestnika** – należy przez to rozumieć osobę, która ma za zadanie zastąpić dziecku rodziców, a także wypełnić wszystkie ciężące na nich obowiązki. Jest przedstawicielem ustawowym małoletniego, dlatego może dokonywać czynności prawnych w imieniu dziecka i ma za zadanie chronić jego interesy prawne, osobiste oraz finansowej;
- 9) **Krzywdzenie małoletniego Uczestnika:** zrobienie czegoś naprawdę złego jednemu z dzieci ćwiczących w naszym Klubie przez jakąkolwiek osobę, nawet jeśli jest to trener lub rodzic
- 10) **przemocy fizycznej** – należy przez to rozumieć każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka/małoletniego, np. bicie, popychanie, szarpanie, itp.;
- 11) **przemocy seksualnej** – należy przez to rozumieć zaangażowanie dziecka/małoletniego w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszającą prawo i obyczaje danego społeczeństwa;
- 12) **przemocy psychicznej** – należy przez to rozumieć powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic niewarte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokajają potrzeby innych;
- 13) **zaniechanie** – należy przez to rozumieć chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i psychicznych przez osoby zobowiązane do opieki, troski i ochrony zdrowia i/lub nierespektowanie podstawowych praw, powodujące zaburzenia jego zdrowia i/lub trudności w rozwoju;
- 14) **przemocy domowej** – należy przez to rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na

- ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą;
- 15) **osobie stosującej przemoc domową** – należy przez to rozumieć pełnoletniego, który dopuszcza się przemocy domowej;
- 16) **świadek przemocy domowej** – należy przez to rozumieć osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akt przemocy domowej.

Rozdział 2

Zasady bezpiecznych relacji uczestników i trenerów/instruktorów UKS Tornado

Zasady komunikacji z uczestnikiem

Komunikacja budująca dobre relacje z uczestnikiem

Trener/Instruktor:

1. W komunikacji z uczestnikami zachowuje spokój, cierpliwość i szacunek. Okazuje też zrozumienie dla trudności i problemów uczestników.
2. Reaguje wg zasad konstruktywnej komunikacji i krytyki na każde obraźliwe, niewłaściwe, dyskryminacyjne zachowanie lub słowa uczestnika oraz na wszelkie formy zastraszania i nietolerancji wśród nich.
3. Daje uczestnikowi prawo do odczuwania i mówienia o swoich emocjach, do wyrażania własnego zdania oraz prawo do bycia wysłuchanym przez trenera/instruktora.
4. Komunikacja z uczestnikami prowadzona jest w sposób konstruktywny, budujący relacje, a nie hierarchię zależności oraz nieufność i wrogość.
5. Nie zawstydzia, nie upokarza, nie lekceważy i nie obraża uczestnika.
6. Nie obrzuca uczestnika wyzwiskami, nie wyśmiewa i nie ośmiesza go, np. stosując ośmieszające ucznia przezwiska i zdrobnienia.
7. Unika wypowiedzi nakazujących, komenderujących, nadmiernie moralizujących, krytykańskich. Nie wytyka błędów uczestnika w sposób, który go rani.
8. Nie reaguje złośliwościami, sarkazmem na zachowanie uczestnika lub jego postępy w treningach, nie dowcipkuje i nie żartuje z uczestnika, w sposób który obniża poczucie własnej wartości uczestnika.
9. Słucha uważnie uczestników, udziela im odpowiedzi adekwatnych do ich wieku i danej sytuacji. W relacjach z uczestnikami stosuje zasady pozytywnej komunikacji: aktywne słuchanie i komunikat JA.
10. Nie podnosi głosu na uczestnika w sytuacji innej niż wynikająca z bezpieczeństwa dziecka lub innych dzieci.

Komunikacja z uczestnikami służąca rozwiązywaniu konfliktów i utrzymywaniu świadomej dyscypliny

Trener:

1. W rozwiązywaniu konfliktów stosuje następujące zasady konstruktywnej komunikacji:

- a) nie ocenia,
  - b) nie uogólnia, nie interpretuje,
  - c) nie daje „dobrych rad”, nie moralizuje,
  - d) stosuje komunikaty „JA”,
  - e) oddziela problem od osoby, wyraża brak akceptacji dla zachowania a nie człowieka,
  - f) skupia swoją uwagę na rozmówcy, koncentruje się na tym co mówi,
  - g) okazuje rozmówcy szacunek,
  - h) upewnia się, czy dobrze rozumie swojego rozmówcę,
  - i) wysłuchuje ucznia,
  - j) mówi wprost – otwarcie wyraża swoje potrzeby, uczucia i propozycje,
  - k) udziela konkretnych informacji zwrotnych.
2. W komunikacji z uczestnikiem podczas rozwiązywaniu konfliktów wystrzega się:
    - a) tzw. stoperów komunikacyjnych: osądzania, krytykowania, wyzywania, rozkazywania, oskarżania, grożenia, odwracania uwagi,
    - b) błędu nadmiernej generalizacji (zamiast mówić o konkretnych sytuacjach i konkretnych przyczynach irytacji, złości, przypisuje się pewne zdarzenia stałym cechom osoby),
    - c) niewłaściwego zrozumienia intencji uczestnika – partnera rozmowy,
    - d) niespójności komunikatu werbalnego z niewerbalnym.
  3. W procesie rozwiązywania konfliktu dba o komunikację dającą uczestnikowi poczucie bezpieczeństwa emocjonalnego i psychospołecznego, chroniącą go od poczucia, że rozwiązanie konfliktu jest dla niego krzywdzące i rodzi u uczestnika poczucie niesprawiedliwości, zlekceważenia czy odrzucenia.
  4. Umiejętnie, w sposób konstruktywny uczestniczy w rozwiązywaniu konfliktów, stosując w zależności od potrzeb różne metody ich rozwiązywania, np. negocjacje, mediacje, arbitraż, facylitację.
  5. Szybko reaguje na problemy związane z dyscypliną uczestników:
    - a) rozwiązuje pojawiające się problemy z dyscypliną bezpośrednio po naruszeniu zasad przez uczestników,
    - b) nie podnosi nadmiernie głosu i nie krzyczy, zwraca uwagę tym uczestnikom, którzy łamią ustalony porządek,
    - c) wykazuje empatię wobec uczestników,
    - d) ustala (przypomina) obowiązujące zasady – wyraźnie określa oczekiwane zachowania uczestników dotyczące różnych rodzajów aktywności uczestników,
  6. Metody dyscyplinowania uczestników dobiera adekwatnie do ich wieku i poziomu rozwoju. Metody te nie mogą naruszać godności i nietykalności osobistej uczestników (zakaz stosowania kar fizycznych).
  7. Karanie uczestników stosuje rozważnie, w sposób uzasadniony i zrozumiały dla nich.
  8. Upominając słownie, perswazyjnie, stara się opanować własne negatywne emocje, np. złość, zdenerwowanie.

9. Wyjaśnia uczestnikowi, za co i dlaczego został ukarany. Przekazuje uczestnikowi utrzymany w spokojnym tonie komunikat jasny, konkretny/ rzeczowy, wolny od stygmatyzowania uczestnika, nakierowany na ocenę zachowania uczestnika, a nie jego osoby.
10. Karząc uczestnika za naganne/niewłaściwe zachowania, trener/instruktor równocześnie dostrzega i nagradza pozytywne zachowania uczestnika.

Zakaz stosowania przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

1. Kontakty trenera/instruktor z uczestnikami nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy uczestnicy są sprawiedliwie traktowani. Trenerzy/Instruktorzy nie dzielą ich i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Trener/Instruktor nie wykorzystuje wobec uczestnika relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Trener/Instruktor nie stosuje żadnej formy przemocy fizycznej wobec uczestnika, np. takiej jak: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, szturchanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, klapsy, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Trener/Instruktor nie stosuje żadnej formy przemocy psychicznej wobec uczestnika, np. takiej jak:
  - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu uczestnika w grupie,
  - b) stygmatyzowanie uczestników z powodu ich zdrowia, osiągnięć sportowych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
  - c) wyszydzanie uczestników, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, groźenie,
  - d) nadmierne, wygórowane wymagania trenerów/instruktorów, zastraszanie uczestników, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
  - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych.;
  - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających uczniów rysunków, zdjęć i filmów;
  - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczestników materiałów,
  - h) cyberstalking – śledzenie w sieci poczynań uczestników i upublicznianie ich.
5. Trener/instruktor nie stosuje naruszających godność uczestnika wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązuje w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej
w tym:
  - a) komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym; dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
  - b) wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów, cmokania, itp.,
  - c) nie pisze do uczestników wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,

- d) nie publikuje żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczestnikach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, np. Facebooku, bez zgody zainteresowanych stron,
  - e) nie wdaje się w prywatne rozmowy z uczestnikami w mediach społecznościowych, nie zamieszcza komentarzy i nie udostępnia zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście erotycznym, które mogłyby uczestnikom wyrządzić krzywdę.
6. Personel nie narusza nietykalności osobistej uczestnika/Nie zachowuje się wobec dziecka w sposób niestosowny, np. nie obmacuje go, nie dotyka, nie głaszcze, nie poklepuje sposób poufały, dwuznaczny w celu zaspokojenia własnych potrzeb seksualnych.
  7. Nie zmusza uczestnika do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
  8. Nie prowokuje nieodpowiednich kontaktów z małoletnimi, np. nie angażuje się w takie aktywności jak łaskotanie, udawane walki z dziećmi czy brutalne zabawy fizyczne.
  9. Upewnia/ informuje małoletnich, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć Tobie lub wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
  10. Zawsze jest przygotowany na wyjaśnienie swoich działań/zachowania.
  11. Trener/Instruktor równoważy potrzebę nadzoru z prawem uczestników do prywatności, np. nie należy wchodzić pod prysznic i do szatni przed/po treningu bez pozwolenia/poinformowania o tym uczestników, nie należy otaczać uczestników osobistą opieką, której oni nie potrzebują.
  12. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie uczestnika zapewnia obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie dziecka innego dziecka.
  13. Stale nadzoruje dzieci, każdorazowo upewniając się, że warunki wyjazdów organizowanych przez klub, rozgrywek i zawodów wyjazdowych są bezpieczne, co obejmuje m.in. brak dzielenia pokoju/ łóżka z uczestnikami.
  14. W sytuacjach wymagających czynności pielęgnacyjnych i higienicznych wobec dziecka, unika innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z dzieckiem.

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi w UKS Tornado Jarocin, a w szczególności działania niedozwolone

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczestnicy mają prawo do życia i przebywania w bezpiecznym środowisku, także podczas treningów, na zgrupowaniach, na zawodach, na obozach. Trenerzy/Instruktorzy chronią uczestników i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczestnicy mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania/ postępowania określonych w klubie.
3. Uczestnicy uznają prawo innych uczestników do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne.

Nie naruszają praw innych uczestników – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennosc.

4. Zachowanie i postępowanie Uczestników wobec kolegów/ innych osób nie narusza ich poczucia godności/wartości osobistej. Uczestnicy są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczestnikami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych typu *proszę, dziękuję, przepraszam*; uprzejmość; życzliwość; poprawny, wolny od wulgaryzmów język; kontrola swojego zachowania i emocji; wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczestnicy budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczestnicy okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów/koleżanek i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą uczestnicy nie powinni zachowywać się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczestnicy mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczestników nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczestnicy nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych.
11. Uczestnicy mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania trenerów/instruktorów o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli uczestnik jest świadkiem stosowania przez innego uczestnika jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej.
13. Jeśli uczestnik stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w klubie pomoc.

Niedozwolone zachowania małoletnich podczas treningów/zgrupowań/obozów/na zawodach.

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec innych osób:
  - a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - ✓ bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
    - ✓ wymuszenia;
    - ✓ napastowanie seksualne;
    - ✓ nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
    - ✓ fizyczne zaczepki;

- ✓ zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
- ✓ rzucanie w kogoś przedmiotami;

b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:

- ✓ obelgi, wyzwiska;
- ✓ wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary;
- ✓ bezpośrednie obrażanie ofiary;
- ✓ plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary
- ✓ groźby;

c) agresji i przemocy psychicznej w różnych formach, np.:

- ✓ poniżanie;
- ✓ wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie;
- ✓ pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu);
- ✓ wulgarne gesty;
- ✓ śledzenie/szpiegowanie;
- ✓ obraźliwe SMSy i MMSy;
- ✓ wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania;
- ✓ telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające);
- ✓ niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary;
- ✓ straszenie;
- ✓ gapienie się;
- ✓ szantażowanie;
- ✓ przerabianie i/lub publikowanie zdjęć innych uczniów/członków ich rodzin oraz pracowników szkoły bez ich zgody.

2. Niewłaściwe zachowanie podczas obozów/zgrupowań/zawodów/treningów, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
3. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
4. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
5. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w klubie.
6. Używanie wulgaryzmów.
7. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności klubu.
8. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności klubowej.
9. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczestników.
10. Szykanowanie uczestników z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, wyglądu.
11. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
12. Znęcanie się (współdziałanie w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
13. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób.
14. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych bez ich zgody.

15. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
16. Stosowanie wobec innych osób różnych form cyberprzemocy.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych i innych oraz innych urządzeń elektronicznych

1. Uczestnik ma prawo korzystać podczas zgrupowań, obozów, wyjazdów na zawody z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych na zasadach ustalonych z trenerem/instruktozem.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Uczestnicy zabierają na zgrupowania/obozy/zawody telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność.
5. Klub nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczestników na treningi lub zabieranego na wyjazdy.
6. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu, lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady ochrony wizerunku małoletnich

1. Klub uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
2. Wizerunek podlega ochronie na podstawie przepisów zawartych w Kodeksie cywilnym, w ustawie o prawie autorskim o prawach pokrewnych, a także na podstawie ustawy o ochronie danych osobowych (RODO) – jako tzw. dana szczególnej kategorii przetwarzania.
3. Upublicznianie wizerunku dziecka do 16 lat, utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga wyrażenia zgody osoby sprawującej władzę rodzicielską lub opiekę nad dzieckiem (wymóg art. 8 RODO).
4. Osoba małoletnia powyżej 16 roku życia ma prawo do wyrażenia zgody samodzielnie.
5. Zgody, o których mowa w pkt 3 i 4 są wyrażane w formie pisemnej. Zgody j/w. są jednocześnie zgodami na rozpowszechnianie wizerunku małoletniego wskazaną w art. 81 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.
6. Rodzice małoletniego poniżej 16 roku życia wyrażając zgodę na upublicznienie wizerunku małoletniego, określają precyzyjnie miejsca i kanały upubliczniania wizerunku, kontekst w jakim wizerunek będzie wykorzystany, a także okres upublicznienia.
7. Osoba wyrażająca zgodę otrzymuje klauzulę informacyjną o zasadach przetwarzania danych osobowych w postaci wizerunku małoletniego oraz jest informowana przez osobę

reprezentującą administratora danych osobowych o przysługujących prawach, w tym prawie do wycofania zgody oraz innych, z godnie z art. 5 RODO.

8. Jeżeli wizerunek małoletniego stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodziców/opiekunów lub małoletniego powyżej 16 roku życia na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana. Zabrania się umieszczania informacji pozwalających ustalić tożsamość osób ujętych na zdjęciu lub innej formie publikacji.
9. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna małoletniego – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
10. Trener/Instruktor może wykorzystać w celach szkoleniowych lub promocyjnych utrwalony materiał z udziałem małoletnich tylko z zachowaniem ich anonimowości oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację dziecka, za zgodą rodziców/opiekunów prawnych.

Zasady ochrony danych osobowych małoletnich

1. Osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych małoletnich posiadają upoważnienie do ich przetwarzania danych osobowych na podstawie art. 6 i 9 RODO.
2. Rodzice małoletnich są informowani o przetwarzaniu danych osobowych dzieci poprzez klauzule informacyjne.
3. Dane osobowe małoletnich udostępniane są wyłącznie podmiotom uprawnionym do ich uzyskania.

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia małoletniego

1. Każdy trener/instruktor lub inna osoba zatrudniona w klubie jest zobowiązana do natychmiastowej reakcji na krzywdzenie małoletniego w jakiegokolwiek formie.
2. Małoletni ma prawo sam powiedzieć o krzywdzie jaka mu się dzieje każdemu trenerowi/instruktorowi.
3. W klubie jest wyznaczona osoba, wskazana na stronie internetowej klubu odpowiedzialna za wszelkie poczynione czynności po powzięciu informacji o krzywdzeniu małoletniego czy to przez kogokolwiek w klubie bądź w domu.
4. Każda osoba zatrudniona w klubie ma obowiązek poinformowania na numer 112, jeśli życie lub zdrowie małoletniego jest zagrożone.
5. Trenerzy/Instruktorzy mają prawo reagować również w sytuacji, gdy małoletni krzywdzony jest poza treningami/obozami/zgrupowaniami/zawodami. W takim wypadku małoletni ma prawo podejść do trenera/instruktora i opowiedzieć o tym.
6. Pod żadnym pozorem, w żadnym wypadku krzywdzenia małoletniego nie wolno trenerom/instruktorom rozpowiadać drażliwych informacji osobom trzecim. Tylko i wyłącznie organom do tego uprawnionym.

Zasady i procedury podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia stosowania lub stosowania przemocy domowej

*Każdy człowiek ma prawo do życia w środowisku domowym wolnym od przemocy.
Człowiek doświadczający przemocy nie może być za nią obwiniany.
Każdy człowiek doświadczający przemocy ma prawo do pomocy prawnej,
socjalnej, psychologicznej i medycznej.*

- 1) Definicja przemocy domowej
- 2) Rodzaje przemocy domowej i ich charakterystyka
- 3) Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka/małoletniego
- 4) Zgłaszanie podejrzenia stosowania przemocy domowej przez dziecko/małoletniego będącego członkiem klubu.
- 5) Zgłaszanie podejrzenia stosowania przemocy domowej przez osoby zatrudnione w klubie.
- 6) Zgłaszanie podejrzenia stosowania przemocy domowej lub jej stosowania przez osoby spoza klubu.
- 7) Wstępna diagnoza i ocena sytuacji dziecka/małoletniego. Karta diagnozy.
- 8) Zalecenia do prowadzenia rozmowy z dzieckiem/małoletnim doznającym przemocy domowej.

Rodzaje przemocy domowej

- + **przemoc fizyczna** – to każde intencjonalne działanie sprawcy, mające na celu przekroczenie granicy ciała dziecka. Często powoduje różnego rodzaju urazy.
- + **przemoc psychiczna** („maltretowanie psychiczne”¹) – to powtarzający się wzorec zachowań opiekuna lub skrajnie drastyczne wydarzenie (lub wydarzenia), które powodują u dziecka poczucie, że jest nic nie warte, złe, niekochane, niechciane, zagrożone i że jego osoba ma jakąkolwiek wartość jedynie wtedy, gdy zaspokaja potrzeby innych.

Wyróżnia się sześć form maltretowania psychicznego:

1. Odtrącanie (werbalne i niewerbalne wrogie odrzucanie lub poniżanie),
2. Zastraszanie,
3. Wyzyskiwanie/przekupstwo,
4. Odmowa reakcji emocjonalnych (ignorowanie potrzeb dziecka, nieokazywanie pozytywnych uczuć, brak emocji w interakcji z dzieckiem),
5. Izolowanie (odmawianie dziecku kontaktów z rówieśnikami i dorosłymi),
6. Zaniedbywanie rozwoju umysłowego, nauki, zdrowia, opieki medycznej.

---

¹ Za definicją Amerykańskiego Stowarzyszenia Profesjonalistów Przeciwdziałających Krzywdzeniu Dzieci

Krzywdzenie psychiczne dziecka to kategoria, w której najczęściej nie ma widocznych dowodów winy sprawcy.

✚ **przemoc seksualna** – według Światowej Organizacji Zdrowia przemoc seksualna to zaangażowanie dziecka w aktywność seksualną, której nie jest on lub ona w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, naruszająca prawo i obyczaje danego społeczeństwa. Z wykorzystywaniem seksualnym mamy do czynienia wtedy, gdy występuje ono pomiędzy dzieckiem a dorosłym lub dzieckiem i innym dzieckiem, w sytuacji zależności, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w stosunku opieki, zależności, władzy. Celem takiej aktywności jest zaspokojenie potrzeb innej osoby.

Aktywność taka może obejmować:

1. Nakłanianie lub zmuszanie dziecka do udziału w jakichkolwiek prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
2. Wykorzystywanie dziecka do prostytucji lub innych nielegalnych praktyk seksualnych,
3. Wykorzystywanie dziecka do produkcji przedstawień i materiałów pornograficznych.

✚ **zaniedbywanie** – to jedna z form krzywdzenia dziecka polegająca na incydentalnym, bądź chronicznym niezaspokajaniu jego potrzeb oraz nierespektowaniu podstawowych praw, powodująca zaburzenia jego zdrowia, a także generująca trudności rozwojowe (prof. Maria Kolankiewicz).

Ta forma przemocy wskazuje na potrzebę szerszej diagnozy systemu rodzinnego pod kątem wydolności wychowawczej rodziców.

Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka/maloletniego

Rozpoznawanie przemocy wobec dziecka odbywa się poprzez:

- ujawnienie przez dziecko przemocy domowej,
- informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy,
- analizę objawów krzywdzenia występujących u dziecka,
- ocenę stopnia ryzyka wystąpienia przemocy w danej rodzinie.

Ujawnienie przez dziecko przemocy w rodzinie ma miejsce wtedy, kiedy dziecko poinformuje osobę zatrudnioną w klubie o tym, że doznaje jednej lub kilku jednocześnie form przemocy ze strony swoich najbliższych. Ujawnienie jest dla dziecka bardzo trudnym momentem, świadczy o dużym doznawanym bólu i determinacji.

Fakt ujawnienia nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony pracownika klubu, wymaga zareagowania!

Informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem przemocy w rodzinie

Informacje o krzywdzeniu dziecka/małoletniego mogą pochodzić od bezpośrednich świadków przemocy, np. od rodzica niekrzywdzącego, rodzeństwa, kolegi, koleżanki, sąsiada, osoby z dalszej rodziny dziecka, przypadkowego świadka przemocy.

W każdym przypadku informacje o przemocy wobec dziecka wskazywane jako fakty, a nie domniemania, należy potraktować z pełną odpowiedzialnością i zareagować zgodnie z obowiązującymi zasadami wskazanymi w niniejszej procedurze.

Podobnie jak w przypadku ujawnienia przemocy przez samo dziecko, pracownik nie dokonuje oceny wiarygodności podawanych informacji. Zobowiązany jest do zareagowania na taki sygnał.

Fakt ujawnienia przemocy przez osoby inne nie podlega ocenie uwiarygadniającej ze strony osoby zatrudnionej w klubie, wymaga zareagowania!

Zgłaszanie przemocy domowej przez małoletniego/dziecko

1. Każde dziecko/małoletni będący uczestnikiem klubu UKS Tornado może zgłosić ustnie lub pisemnie, dowolnej osobie, do której ma zaufanie, zatrudnionej w klubie fakt stosowania wobec niego przemocy domowej.
2. Zgłoszenie doznawanej krzywdy przez małoletniego może nastąpić w bezpośredniej rozmowie, telefoniczną na publiczny numer klubu lub na numer trenera/instruktora, jeśli wcześniej dobrowolnie podał numer i wyraził zgodę na kontakt tą drogą.
3. Osoba, która powzięła informację od krzywdzonego dziecka podejmuje w pierwszej kolejności działania mające na celu zatrzymanie krzywdzenia dziecka.
4. W przypadku zagrożenia życia dziecka, po przekazaniu informacji osobie odpowiedzialnej za czynności po otrzymaniu takich informacji w klubie, zawiadamia w trybie pilnym odpowiednie służby porządkowe – Policję o zagrożeniu życia dziecka/małoletniego i pogotowie ratunkowe.
5. W ramach procedury funkcjonariusz policji: udziela niezbędnej pomocy osobie doznającej przemocy, w tym dostępu do pomocy medycznej, podejmuje czynności chroniące życie, zdrowie i mienie, zabezpiecza ślady i dowody przestępstwa oraz podejmuje działania mające na celu zapobiec dalszym zagrożeniom mogącym występować w tej rodzinie, zgodnie z zasadami i procedurami postępowania w takiej sytuacji.
6. W przypadkach niewymagających podejmowania nagłych interwencji, osoba, która powzięła informację postępuje zgodnie z zasadami obowiązującymi w klubie.

Zgłaszanie przemocy domowej przez osobę zatrudnioną w klubie

1. Każdy zatrudniony w klubie, który zauważy lub podejrzewa u uczestnika klubu symptomy krzywdzenia, jest zobowiązany zareagować – jeśli to konieczne, udzielić pierwszej pomocy.

2. Osoba ta w trybie pilnym przekazuje informację o zaobserwowanym zdarzeniu osobie decyzyjnej w klubie, dołączając pisemną notatkę zawierającą istotne informacje dotyczące: wyglądu, stanu, dolegliwości oraz zachowania dziecka, cytaty jego wypowiedzi oraz podjęte działania.
3. Osoba decyzyjna wraz z osobą zgłaszającą wypełniają tzw. Kartę zgłoszenia – załącznik 1. Na karcie podpisują się: funkcja pełniona w klubie osoby decyzyjnej, osoba zgłaszająca.

Zgłaszanie przemocy domowej przez osoby z zewnątrz

1. Osoba, która jest świadkiem stosowanej przemocy domowej wobec małego /dziecka ma prawo do zgłoszenia podejrzenia stosowania przemocy lub przemocy w klubie.
2. W celu zgłoszenia stosowanej wobec dziecka/małego przemocy domowej ww. osoba jest obowiązana dokonać zgłoszenia bezpośredniego osobie decyzyjnej w klubie.
3. W trakcie rozmowy osoba wskazuje na fakty, na podstawie których domniema o stosowaniu przemocy domowej wobec małego /dziecka.
4. Osoba zgłaszająca przemoc jest zobowiązana wylegitymować się dokumentem zawierającym fotografię oraz wskazać dane do kontaktu.
5. Zgłaszający przemoc domową jest informowany o zasadach przetwarzania jego danych osobowych udostępnionych pedagogowi oraz zasadach ich przetwarzania i bezpieczeństwa danych osobowych.
6. W przypadku zgłoszeń anonimowych, w tym telefonicznych na numer klubu, osoba odbierająca telefon sporządza notatkę z rozmowy telefonicznej i archiwuje wydruk połączeń.
7. W przypadkach anonimowych zgłoszeń stosowanie przemocy wobec dziecka /małego podlega analizie i zdiagnozowaniu.
8. Osoba zatrudniona, do której wpłynęło zgłoszenie podejrzenia stosowania przemocy lub jej stosowania wypełnia Kartę zgłoszenia – załącznik 1, w obecności – o ile to możliwe – osoby zgłaszającej. Na karcie podpisuje się osoba, do której wpłynęło zgłoszenie i osoba zgłaszająca.
9. W przypadku, gdy zgłaszana przemoc zagraża życiu lub zdrowiu małowletniemu, osoba pozyskująca taką wiedzę, jest obowiązana w trybie pilnym zawiadomić Policję.

ZNAJOMOŚĆ SWOICH PRAW I PRAWO POWOŁYWANIA SIĘ NA NIE

Wszystkie dzieci mają takie same prawa.

Nie ma gorszych ani lepszych dzieci – każde dziecko takie same prawa jak wszyscy. Wszystkie dzieci są równe wobec prawa i nikogo nie można dyskryminować bez względu na to kim jest, gdzie mieszka, czym zajmują się jego rodzice, jakim mówi językiem, jaką wyznaje religię, jakiej jest płci, czy jest w pełni sprawny, czy też nie, czy jest bogaty, czy biedny.

Komentarz:

Macie prawo do tego, aby każdy Wasze prawa szanował, ale również Wy musicie szanować prawa innych. Macie prawo do bycia takimi, jakimi jesteście, nawet gdy różnicie się od innych. Wasze prawa w żaden sposób nie powinny jednak ograniczać praw innych osób.

Macie prawo znać swoje prawa! Państwo powinno zadbać, aby prawa dziecka zawarte w Konwencji Praw Dziecka były znane zarówno wśród dzieci, jak i dorosłych. O prawach dziecka uczycie się np. w szkole. Artykuły 43-54 Konwencji dotyczą tego, jak dorośli i państwo powinni współpracować, aby Wasze prawa były przestrzegane i chronione.

Gdzie można się poskarżyć, gdy Wasze prawa są łamane?

Jeśli znacie kogoś, kto potrzebuje pomocy lub sami znajdujecie się w trudnej sytuacji, możecie zwrócić się o pomoc do rodziców, trenera/instruktora zgodnie ze ścieżką postępowania opisaną w „Standardach ochrony małoletnich”.

Możecie też skontaktować się z policją (numer 112) oraz instytucjami niosącymi pomoc dzieciom. Oto jedne z nich:

116111 – Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży;

800121212 – Dziecięcy telefon zaufania, prowadzony przez Rzecznika Praw Dziecka.

OCHRONA MAŁOLETNIICH

Gdzie szukać pomocy?

Ważne telefony i adresy:

112 numer alarmowy

997 policja

998 straż pożarna

999 pogotowie

Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna w Jarocinie

63-200 Jarocin, ul. Szubianki 21

Tel. (62) 747 22 45, 781 555 059

SOS

dla dzieci i młodzieży

W związku ze wzrostem zapotrzebowania na pomoc psychologiczną informujemy o dodatkowych możliwościach uzyskania pomocy:

- + Fundacja *Dajemy Dzieciom Siłę* – Telefon zaufania 116 111
- + **Rzecznik Praw Dziecka**
- + Telefon zaufania 800 12 12 12 (całodobowy 7 dni w tygodniu)
- + Czat internetowy (bez logowania i aplikacji) na stronie internetowej www.brpd.gov.pl